



बीसौँ गाउँ सभामा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम



धवलागिरी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मुना, म्याग्दी

२०८०/०३/०८



प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष

गाउँसभाका सभाध्यक्ष ज्यू,
गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु,

१. धवलागिरी गाउँ कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गरिरहँदा गौरवान्वित महसुस गरेको छु । विभिन्न राजनैतिक आरोह अवरोह पार गरेर अहिले हामी समृद्धि र समुन्नतिको यात्रामा अगाडी बढिरहेका छौं । राष्ट्रियता, स्वाधिनता, सामाजिक न्याय, समतासहितको समानता र सम्मृद्धि हासिल गर्न, संघीय शासन प्रणाली कायम गर्न विभिन्न समयमा मधेश आन्दोलन, जनयुद्ध, अग्रगामी परिवर्तनको लागि आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात वीर सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दछु । यस महत्वपूर्ण अवसरमा देशमा भएका विभिन्न आन्दोलनमा निरन्तर लागिरहने योद्धाहरुप्रति सम्मानका साथै मुलुकको राजनीतिक, आर्थिक एवम् सामाजिक सबलीकरणका लागि नेतृत्वदायी भूमिका खेल्नुहुने राजनैतिक शिखर व्यक्तित्व, अग्रज नेताहरु प्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्दछु ।
२. नेपालमा दशकौंको संघर्ष र बलिदान पछि नेपाली जनताले आफैँले चुनेका प्रतिनिधिहरुबाट संविधान निर्माण गरि आफूले चाहेको शासन र विकासमा सहभागी हुने अवसर मिलेको छ । नागरिकले अनुभव गर्न सक्ने र सजिलै भेट्न सक्ने पहुँचमा रहेको स्थानीय सरकार भएको हुँदा विकासमा नागरिकको सार्थक र जीवन्त सहभागिताको सुनिश्चितता गर्न सकिनेछ ।
३. राज्यको शासकीय स्वरूप तीन तहमा पुर्नसंरचना गरि तीन वटै तहका सरकारबीच समन्वय र सहकार्य गर्दै स्रोत साधनको प्रबन्ध गरि विकासका कार्यक्रमहरु अगाडी बढिरहेका छन । स्थानीय सरकारका बजेटका स्रोतहरु मूलतः संघीय सरकारबाट प्राप्त समानीकरण अनुदान रकम, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, सशर्त अनुदान रकम, विशेष अनुदान रकम र गण्डकी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त यस्तै प्रकृतिको रकम हाम्रो स्थानीय संचित कोषको प्रमुख आधार हो । हाम्रो गाउँपालिकाको आफ्नो स्रोत कम भएकोले आफ्नै स्रोतको राजश्व र गैर कर राजश्वको हिस्सा न्यून रहेको छ । स्थानीय राजश्व प्राप्ति र परिचालनको हिस्सा कम रहेको र सशर्त अनुदानको हिस्सा बढी भएको अवस्थामा आवश्यकता अनुरूपको बजेट तर्जुमा गर्न समर्थ नभएतापनि सबै क्षेत्रका न्यूनतम आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी बजेट प्रस्तुत गरिएको छ । चालु आ.ब. मा राजश्व सुधार योजना निर्माण कार्य सम्पन्न भईसकेकोले आगामी बर्षमा आन्तरिक राजश्वको दायरा फराकिलो हुने अपेक्षा व्यक्त गर्दछु ।
४. गाउँपालिकाको संचित कोषलाई स्थानीय आवश्यकता र प्राथमिकतामा आधारित भई प्रयोग गर्न उच्चतम प्रयास गरिएको छ । धवलागिरीलाई साझा भुगोलको रुपमा लिई नागरिकहरुलाई भएका कठिनाई, परेका समस्यालाई केन्द्रमा राखि सबै घर, बस्ती, टोल र वडालाई सम्बोधन गरि समग्र धवलागिरीको विकास गर्ने सोच बजेटमा राखिएको छ । आर्थिक रुपले विपन्न तथा सीमान्तकृत समुदायमा लक्षित कार्यक्रमहरु पुर्‍याउने प्रयास गरिएको छ । आयआर्जन, उद्यम विकास, स्वरोजगार र रोजगारीका अवसरहरु वृद्धि भई नागरिकको दैनिक जीवनयापनमा सहयोग पुगेको छ । समावेशी विकास, समन्यायिक विकासको प्रतिफल सबै नागरिकहरुले उपयोग गर्ने अवसर मिलेको छ । लक्षित समुदाय, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका, महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अल्पसंख्यक

प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष



प्रमोद पन्
अध्यक्ष

समुदायको आत्मसम्मान, आर्थिक विकास, सीप विकासको क्षेत्रमा सहयोग पुगेको छ । दीगो विकास लक्ष्य, नेपालको पन्ध्रौँ पञ्चवर्षीय योजना, गाउँपालिकाको गुरुयोजनाले तय गरेका सोच र उपलब्धी हाँसिल गर्ने तर्फ गाउँपालिका क्रियाकलापहरू अगाडी बढेका छन् ।

५. हामी सार्वभौम जनताबाट निर्वाचित भएर आएको एक वर्ष पुरा भएको छ । हामी निर्वाचित भएर स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्न आउँदै गर्दा गाउँपालिकाको पूर्वाधार, सडक यातायात, विद्युतीकरण, खानेपानीको सुविधा, सिँचाई, विद्यालयको भौतिक तथा संस्थागत अवस्था, स्वास्थ्य चौकीहरूको व्यवस्थापन र भवनको अवस्था, कृषि तथा पशुपालन, कार्यालयको भौतिक तथा संस्थागत विकास लगायत अन्य क्षेत्रमा हाल सम्म प्राप्त उपलब्धि समेतलाई मध्यनजर गर्दै यस वर्षको कार्यक्रमहरू तय गरिएको छ । साथै आगामी वर्षहरूमा पनि गाउँपालिकाको सर्वाङ्गिन विकासमा केन्द्रित रही अगाडि बढिनेछ ।

६. दीगो भौतिक विकासलाई जोड दिँदै सबै बस्ती, वडा र अन्तर - पालिका तथा जिल्ला जोड्ने सडक सञ्जालको विकास हुँदैछ । सडकलाई व्यावसायिक र पर्यावरणीय बनाउन जोड दिइएको छ । "कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार र रोजगार : समृद्ध धवलागिरी निर्माणको आधार" हाम्रो दीर्घकालीन सोच लिएर अगाडी बढ्दै गर्दा समृद्ध धवलागिरी, सु:खी धवलागिरीबासी हुँदै समृद्ध नेपाल, सु:खी नेपालीको राष्ट्रिय लक्ष्य पूरा हुने गरि हाम्रा योजनाहरू कार्यान्वयन भई रहेका छन् ।

७. आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट तथा कार्यक्रम तय गर्दा मैले गाउँपालिकाले अगाडी सारेको दीर्घकालिन सोच तथा गाउँपालिकाका गौरवका योजनाको कार्यान्वयनलाई जोड दिएको छु । नागरिकका दैनिक आधारभूत आवश्यकता सम्बोधन गर्ने, नागरिकका सामाजिक तथा आर्थिक हित सम्बर्द्धन गर्ने, समावेशी तथा समन्यायिक विकास अगाडी बढाउने तथा दीगो विकासलाई आत्मसात गर्ने प्रबन्ध मिलाएको छु । हरित विकासको अवधारणालाई केन्द्रमा राखेर बजेट तथा कार्यक्रमका सबै अवयवहरू अगाडी बढेका छन् ।

८. लेखापरीक्षण प्रतिवेदन:- गाउँपालिकाको गत आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को आर्थिक श्रेस्ता यस गाउँपालिकामा रहेको आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाबाट आन्तरिक लेखा परीक्षण र महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट अन्तिम लेखा परीक्षण भई प्रतिवेदन प्राप्त भएको छ । म.ले.प.ले औलाएको बेरजुलाई फरफारक गर्नका लागि आवश्यक प्रमाणहरू तयार गरि पेश गरिएको छ । बाँकी रहेको बेरजु फछ्यौँटका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडी बढाइएको छ । गत आ.व.मा देखिएका नीतिगत बेरजुलाई चालु आ.व.मा नदोहोरिने गरि कार्यान्वयन गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म चालु आ.व. २०७९/०८० को संशोधित कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्दछु ।

क) आम्दानी तर्फ

शीर्षक	अनुमानित बजेट	संशोधित बजेट
वित्तीय समानीकरण तर्फ संघीय सरकार	८,३६,००,०००.००	७,३१,५०,०००.००

प्रमोद पन्
अध्यक्ष



प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष

सशर्त चालु अनुदान संघीय सरकार	१६,७६,४५,०००.००	१६,७६,४५,०००.००
सशर्त पुँजीगत अनुदान संघीय सरकार	२,२५,३५,०००.००	२,२५,३५,०००.००
राजस्व बाँडफाँड संघीय सरकार	१०,६३,१८,०००.००	१०,६३,१८,०००.००
समपुरक अनुदान संघीय सरकार	५०,००,०००.००	५०,००,०००.००
आन्तरिक राजस्व	३०,००,०००.००	३५,००,०००.००
गत वर्षको मौजदात	५,७६,५२,४१७.००	५,००,०००.००
प्रदेश समानीकरण गण्डकी प्रदेश	८६,००,०००.००	८६,००,०००.००
राजस्व बाँडफाँड गण्डकी प्रदेश	५३,८५,९९९.००	५३,८५,९९९.००

समाध्यक्ष महोदय,

अब म चालु आ.व.को २०८० जेष्ठ मसान्तसम्मको समीक्षा प्रस्तुत गर्दछु ।

१. चालु आ.व.को जेष्ठ मसान्तसम्म संघीय सरकारबाट (समानीकरण, सशर्त, विशेष र समपुरक) २६,४६,३१,९६४.०० (अक्षरूपी छब्बीस करोड छयालिस लाख एकतीस हजार नौ सय चौसठ्ठी रुपैयाँ) बास्तविक आय भएको छ । जुन प्रस्तावित आयको ९३.२५ प्रतिशत रहेको छ । त्यसै गरि प्रदेश सरकारबाट (समानीकरण, सशर्त, विशेष र समपुरक) अनुदानमा ८४,८९,२५०.०० (अक्षरूपी चौरासी लाख उनानब्बे हजार दुईसय पचास रुपैयाँ) बास्तविक आय भएको छ । जुन प्रस्तावित आयको ३१.८८ प्रतिशत रहेको छ । त्यसै गरि राजस्व बाँडफाँड तर्फ ७,११,४२,६५२.६४ (अक्षरूपी सात करोड एघार लाख बयालिस हजार छ सय बाउन्न रुपैयाँ चौसठ्ठी पैसा) बास्तविक आय भएको छ । जुन प्रस्तावित आयको ६६.९१ प्रतिशत हुन आँउछ । त्यसै गरि आन्तरिक स्रोत अ.त्या समेत ५,९५,७८,७४२.१७ (अक्षरूपी पाँच करोड पन्चानब्बे लाख अठहत्तर हजार सात सय बयालिस रुपैयाँ सत्र पैसा) रहेको छ । समग्रमा जेठ मसान्त सम्ममा कुल जम्मा ४०,३८,४२,६०८.८१ (अक्षरूपी चालीस करोड अठ्तिश लाख बयालीस हजार छ सय आठ रुपैयाँ एकासी पैसा) बास्तविक आय भएको छ । जुन चालु आर्थिक वर्षको प्रस्तावित आयको ८५.३२ प्रतिशत हो ।

१०. चालु आ. व. को अन्त्य सम्ममा चालु तर्फ विनियोजित कुल बजेट ३०,३२,०४,०००.०० (तीस करोड बत्तीस लाख चार हजार हजार) मध्ये रु १८,३९,५३,२२०.०० (अठार करोड ३९ लाख त्रिपन्न हजार दुई सय असी रुपैयाँ

प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष



प्रमाणित
प्रेस प्रसाद पुन
अध्यक्ष

विस पैसा खर्च भएको छ । पूँजीगत तर्फ रु.१७,००,६७,८१९.०० (सत्र करोड सतसठ्ठी हजार आठ सय उन्नाइस) मध्ये रु.७,८९,९७,०५९.३३ (सात करोड उनानब्बे लाख सन्तानब्बे हजार उन्साठी रुपैयाँ तेत्तीस पैसा) खर्च भएको छ । संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएका सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदान खर्च गरि बाँकी रहन आउने रकम फिर्ता गर्दा रु.५,००,०००.०० (अक्षरूपी पाँच लाख रुपैयाँ) मौज्दात रहने अनुमान गरेको छ ।

११. आगामी वर्षको बजेटका उद्देश्यहरु:-

- क. युवाहरुलाई स्वदेशमै बसी राष्ट्रसेवामा प्रेरित गर्ने,
- ख. निशुल्क र अनिवार्य शिक्षाको प्रत्याभूति दिलाउने,
- ग. आम नागरिकलाई संधियताको मर्म अनुरूप स्थानिय सरकारको प्रत्याभूति दिलाउने,
- घ. पर्यटकिय क्षेत्रको सम्भावना पहिचान, संरक्षण र सम्बर्द्धन मार्फत यस गाउँपालिकालाई पर्यटकिय स्थलका रुपमा विकास गरि आर्थिक विकाससँग आवद्ध गर्ने,
- ङ. निशुल्क र आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी र सर्वसुलभ बनाउने,
- च. कृषिमा रैथाने बालीको संरक्षण गर्दै आधुनिकिकरण तर्फ उन्मुख गराइ कृषकलाई आमदानी र स्वरोजगार सँग जोड्न प्रेरित गर्ने,
- छ. गाउँपालिकाको केन्द्रलाई राष्ट्रिय स्तरको सडक सञ्जालसँग आवद्ध गरि जन चाहना अनुरूप यस क्षेत्रको सर्वाङ्गिण विकासलाई अगाडी बढाउन सबै वडाहरुमा पर्यवारण संरक्षण सहित सडक सञ्जाल विस्तार गर्ने,

समाध्यक्ष महोदय,

१२. नेपाल धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र भएर अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा गरेको प्रतिबद्धता तथा सन्धि सम्झौताहरु, दीगो विकास लक्ष्य, विकासशील मुलुकमा स्तरोन्नति हुने राष्ट्रिय लक्ष्य, नेपालको संविधानमा निर्दिष्ट मौलिक हक तथा नागरिक कर्तव्य, संविधानले विन्यास गरेको स्थानीय सरकारको अधिकार क्षेत्र, नेपालको पन्ध्रौँ योजनाले तोकेका प्राथमिकताहरु, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, आगामी आर्थिक वर्षका लागि संघीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट, गण्डकी प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट, स्थानीय नागरिकको माग, चाहना तथा आवश्यकता, बस्ती, टोल, वडा, विषयगत समितिमा भएका छलफल र प्राथमिकता, विज्ञहरुको सुझाव, गाउँ कार्यपालिकामा भएको साधन स्रोतको उपलब्धता तथा यस गाउँ कार्यपालिकाको आ.व.२०८०/०८१ को पारित नीति तथा कार्यक्रमलाई प्रमुख आधार मानी आगामी आर्थिक वर्षको बजेट निर्माण गरेको छ ।

१३. यस धवलागिरी गाउँपालिका जिल्ला सदरमुकामबाट टाढा रहेको साथै भौगोलिक असमानता रहेको आदि कारणले बजेट कार्यान्वयनमा चुनौतिहरु देखा पर्न सक्छन् । बजेट कार्यान्वयनका क्रममा देखा पर्न सक्ने थप चुनौतिहरु देहावमोजिम महसुस गरेको छु :

- क. भौगोलिक विषमता, जोखिमपूर्ण स्थानको बाहुल्यता
- ख. जनसांख्यिक लाभको पूर्ण उपयोग

प्रमाणित
प्रेस प्रसाद पुन
अध्यक्ष



प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष

- ग. नागरिक उत्तरदायित्व तथा जिम्मेवारी अभिवृद्धि
 - घ. युवाहरूको विदेश पलायन
 - ङ. सबै शासकीय साझेदारहरूको सामाजिक उत्तरदायित्व सिर्जना
 - च. गाउँपालिकामा स्विकृत दरबन्दी बमोजिम कर्मचारी पदपूर्ति नहुनु
 - छ. समग्र शासन प्रकृत्यामा सुशासन कायम गरि पूर्ण नागरिक सन्तुष्टि प्रदान
- वौ चुनौतीहरूको सामना गर्दै बजेटले राखेका उद्देश्य परिपूर्तिमा सबै सभा सदस्य ज्यूहरू लाग्ने कुरामा म विश्वस्त छु।
१४. प्रस्तुत चुनौतीहरूको बाबजुद पनि निम्न सबल पक्षहरूको विद्यमानताले यी चुनौतीहरूको न्यूनीकरणमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरेको छु।

- क. धवलागिरी गाउँपालिकाको सकारात्मक विकासमा स्थानिय बासीको साथ र सहयोग
 - ख. भौगोलिक असमानतामा रहेको सामाजिक मेलमिलाप र सहिष्णुता
 - ग. योजनावद्ध तथा दिगो विकासको आधारशिला तथा मार्गचित्र
 - घ. राजनैतिक सहमतीजन्य संस्कारको विकास
 - ङ. वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त नविनतम ज्ञान, सीप, प्रविधिको समाज विकासमा उपयोग
 - च. सामाजिक ऐक्यवद्धता, भाइचारा एवं सद्भाव
 - छ. गाउँपालिकाबासीमा सकारात्मक सोच र दृष्टिकोण
१५. कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्दा निम्न विषयलाई मुख्य प्राथमिकतामा राखिएको छ।

- क. सुशासनको प्रत्याभूति,
- ख. नागरिकका आधारभूत आवश्यकताको परिपूर्ति,
- ग. दिगो पूर्वाधार निर्माणबाट नागरिकहरूमा सहज सेवाको पहुँच वृद्धि,
- घ. सडक, खानेपानी, सिंचाई, जलविद्युत जस्ता प्रमुख पूर्वाधार क्षेत्रको विकास,
- ङ. आर्थिक तथा सामाजिक विकासका माध्यमबाट गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान दिने विषयहरू,
- च. उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने विषयहरू,
- छ. जनताको जीवनस्तर, आमदानी र रोजगारीमा बढावा हुने विषयहरू,
- ज. स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने विषयहरू,
- झ. महिला बालबालिका तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने विषयहरू,
- ञ. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणलाई टेवा पुग्ने विषयहरू,
- ट. दिगो विकास, वातावरण संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्न सघाउ पुऱ्याउने विषयहरू,
- ठ. शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत समग्र सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक समानता जस्ता क्षेत्रको पूर्वाधार विकास,
- ड. कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, विविधिकरण, यान्त्रिकीकरण र व्यवसायिकीकरण

प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष



प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष

ड. पर्यटन तथा सांस्कृतिक पूर्वाधारको विकास तथा प्राकृतिक स्रोत साधनको महत्तम र दिगो उपयोग तथा वातावरण संरक्षण, उद्योगको विकास र विपद् व्यवस्थापनमा शीघ्र सम्बोधन,

ण. बजेट कार्यान्वयनको क्षमता अभिवृद्धि,

सभाध्यक्ष महोदय,

१६. अब म कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश गरिएका विषयगत क्षेत्रहरुअन्तर्गतका योजना तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु। गाउँपालिकाका प्रस्तुत चुनौती, उद्देश्य र प्राथमिकताको आधारमा रहेर "कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार र रोजगार : समृद्ध धवलागिरी समृद्धिको आधार" भन्ने नारालाई व्यवहारिक रुपान्तरण गर्न धवलागिरी गाउँ कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु।

क. आर्थिक विकास: सबल सक्षम र समुन्नत धवलागिरीको विकासका लागि आर्थिक विकास अपरिहार्य हुन्छ। आर्थिक विकासको मुख्य शीर्षकमा उद्योग तथा वाणिज्य, कृषि, पर्यटन, वित्तीय क्षेत्र र सहकारी रहेका छन्। उपरोक्त क्षेत्रमा आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु। आर्थिक विकास तर्फ जम्मा पचास लाख असी हजार रुपैयाँ मात्र विनियोजन गरेको छु।

ख. कृषि: कृषि क्षेत्र आर्थिक विकासको प्रमुख आधार हो त्यसैले कृषि क्षेत्रलाई कुल ग्राहस्थ उत्पादनको प्रमुख आधारका रुपमा विकास गर्न कृषि क्षेत्रमा लाग्ने रोगहरु नियन्त्रणका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ।

ग. पशु सेवा: पशुचौपायाको रोगको निदान तथा उपचारका लागि पशु सेवा शिविर सञ्चालनको लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु।

सभाध्यक्ष महोदय

१७. सामाजिक विकास: सामाजिक विकासको मुख्य शीर्षकमा खानेपानी तथा सरसफाई, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, शिक्षा, स्वास्थ्य र संस्कृति प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरु समेटिएका छन। यस शीर्षकमा कुल रु. बीस करोड एकासी लाख उन्तीस हजार विनियोजन गरेको छु।

क. शिक्षा: शैक्षिक सामग्री निर्माण सँगै शिक्षालाई आधुनिकीकरणसँग जोड्नका लागि ग्रामिण नेपालका लागि शैक्षिक उन्नयन (LEARN) सँग साझेदारीमा शिक्षकका तालिम कार्यक्रम सञ्चालनका लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु। शै.स. २०८१ देखि स्थानिय पाठ्यपुस्तक लागु गर्नका लागि पाठ्यपुस्तक लेखन र छपाइका लागि रु. दश लाख व्यवस्था गरेको छु। हेम माध्यमिक विद्यालयमा रहेको हेम नमूना आवासिय होस्टेल व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु। गाउँपालिकाको अनुदानमा राखीएका १२ ओटा शिक्षक दरबन्दी निरन्तरता दिएको छु। गाउँपालिकाबाट संचालित दरखोला वालविकास केन्द्रका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।

प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष



प्रमोद पुन
प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष

- ख. स्वास्थ्य: धवलागिरी गाउँपालिकाका आम नागरिकको स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरि औषधी व्यवस्थापनको आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । "दीर्घरोगीसँग अध्यक्ष कार्यक्रम"को लागि बजेट विनियोजन गरेको छु । स्वास्थ्य संस्थाको डिजीटाइजेसनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- ग. खानेपानी तथा सरसफाइ: वडा नं. २ को खोरिया र लमसुडमा एक घर एक धारा निर्माणका लागि नेवा खानेपानी संस्था सँगको लागत साझेदारी गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- घ. खेलकुद: चौथो राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता संचालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु । यस क्षेत्रमा
- ड. लैङ्गिक समानता सामाजिक समावेशीकरण: दलित, अपाङ्ग, जनजाति, महिला तथा बालबालिकाको क्षेत्रमा लक्षित वर्ग उन्मुख कार्यक्रमका लागि रु. दस लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

- च. पूर्वाधार विकास: संधिय समपुरक अनुदानमा लुलाङ गुर्जा सडकका लागि आवश्यक दुई करोड बजेट व्यवस्था गरेको छु । निर्माणाधिन प्रशासकीय भवनका लागि रु. पचास लाख विनियोजन गरेको छु । वडाभित्रका सडक विस्तार र स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु । पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा कुल रु. तेह्र करोड बाह्र लाख चालीस हजार बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

१८. वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन: यस क्षेत्रमा वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, राहात, उद्धार, पुनर्स्थापना, वातावरण संरक्षण र दिगो विकास लगायतका कार्यका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु । यस क्षेत्रमा एकासी लाख सत्तरी हजार रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।

१९. संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन:

- क. यस क्षेत्रमा अभिलेख व्यवस्थापन, नागरिक वडापत्र, मानव संसाधन विकास, सूचना प्रविधि, सुरक्षा व्यवस्थापन, सेवा प्रवाह, आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षण, न्यायिक समिति व्यवस्थापन, राजस्व परिचालन, संस्थागत क्षमता विकास, पुँजीगत सम्पत्तिको सञ्चालन र सम्भार, कार्यालय सामान तथा सेवाहरु, सेवा तथा परामर्श, कार्यक्रम सम्बन्धी खर्चहरु, अनुगमन /मूल्याङ्कन र भ्रमण अन्तर्गत हुने खर्चहरु, स्थिर सम्पत्तिको उपभोग खर्च, सेवा शुल्क आदि समेटिएका छन । संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन तर्फ जम्मा आठ करोड त्रिसठ्ठी लाख पैँतीस हजार दुई सय रुपैयाँ मात्र विनियोजन गरेको छु ।
- ख. नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य विकास साझेदार संस्था सँग सहकार्यमा गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकासका लागि चालू आ. व.मा खर्च हुन नसकेको रकमबाट समपुरक कोषमा बजेट सुनिश्चित गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

प्रमोद पुन
प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष



प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष

सारांश

क्र स	क्षेत्र	व्यय (रु) मा
१	आर्थिक विकास	५०,८०,०००.००
२	सामाजिक विकास	२०,८१,२९,०००.००
३	पूर्वाधार विकास	१३,१२,४०,०००.००
४	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	८१,७०,०००.००
५	सुशासन तथा संस्थागत विकास	८,६३,३५,२००.००
	जम्मा	४३,८९,५४,२००.००

सभाध्यक्ष महोदय,

२०. अब म आगामी आ.व. मा गाउँपालिकाको अनुमानित आय प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

क. आगामी आ.व. मा संघीय सरकारबाट: चालीस करोड त्रियानब्बे लाख चौध हजार दुई सय रुपैयाँ प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु। जसमध्ये:

अ. वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत रु.७,४३,००,०००.०० (सात करोड त्रिचालीस लाख),

आ. राजस्व बाँडफाँड अन्तर्गत रु.९,८२,१४,२००.०० (नौ करोड बयासी लाख चौध हजार दुई सय),

इ. सशर्त अनुदान

क. चालु अन्तर्गत रु. १८,१३,००,०००.०० (अठार करोड तेह लाख),

ख. पुँजीगततर्फ रु. १,७०,००,०००.०० (एक करोड सत्तरी लाख)

ई. विशेष अनुदानतर्फ: रु.१,८५,००,०००.०० (एक करोड पचासी लाख),

उ. समपुरक अनुदानतर्फ: रु. २,००,००,०००.०० (दुई करोड)

ख. प्रदेश सरकारबाट रु. दुई करोड छपन्न लाख चालीस हजार प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु। जसमध्ये:

अ. वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत रु ८६,५६,०००.०० (अक्षरूपी छयासी लाख छपन्न हजार रुपैयाँ)

आ. सवारी साधन कर बापत रु ५९,८४,०००.०० (अक्षरूपी उन्साठी लाख चौरासी हजार रुपैयाँ)

इ. समपुरक अनुदान अन्तर्गत पुँजीगततर्फ रु. ५०,००,०००.०० (अक्षरूपी पचास लाख रुपैयाँ)

ई. विशेष अनुदानतर्फ चालु रु ६०,००,०००.०० (अक्षरूपी साठी लाख रुपैयाँ)

ग. आन्तरिक आय तर्फ रु ३५,००,०००.०० (अक्षरूपी पैतीस लाख रुपैयाँ) सङ्कलन हुने अनुमान गरेको छु।

घ. त्यसै गरि चालु आ. व. मा रु. ५,००,०००.०० (अक्षरूपी पाँच लाख रुपैयाँ) नगद मौज्दात रहने अनुमान गरेको छु।

स्रोतको सारांश

प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष



प्रमुख प्रसाद पु.
अध्यक्ष

क्र.सं.	अनुदानको किसिम	रकम (रु)
१	वित्तीय समानीकरण अनुदान (नेपाल सरकार)	७,४३,००,०००.००
२	राजस्व बाँडफाँड(संघीय सरकार)	९,८२,१४,२००.००
३	सशर्त अनुदान चालु (संघीय सरकार)	१८,१३,००,०००.००
	सशर्त अनुदान पुँजीगत(संघीय सरकार)	१,७०,००,०००.००
४	विशेष अनुदान (संघीय सरकार)	१,८५,००,०००.००
५	समपूरक अनुदान (संघीय सरकार)	२,००,००,०००.००
६	वित्तीय समानीकरण अनुदान (प्रदेश सरकार)	८६,५६,०००.००
७	सवारी साधन कर बाँडफाँड	५९,८४,०००.००
८	विशेष अनुदान (प्रदेश सरकार)	६०,००,०००.००
९	समपूरक अनुदान (प्रदेश सरकार)	५०,००,०००.००
१०	चालु आ.व को मौज्दात	५,००,०००.००
११	आन्तरिक आय	३५,००,०००.००
	कुल आय	४३,८९,५४,२००.००

सभाध्यक्ष महोदय,

२१ अक्टोबर आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को लागि राजस्व नीति प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

क. स्थानीय सरकारको क्षेत्रभित्रका करको दायरा फराकिलो पाउँ आन्तरिक आय वृद्धि गर्न कर तथा गैरकर राजस्वको अधिकतम परिचालन गर्ने नीति लिएको छु ।

ख. गाउँपालिका भित्र रहेका प्राकृतिक स्रोतहरू रोडा, दुङ्गा, गिटी, बालुवा, खनिज लगायतका दहत्तर बहत्तर शुल्क, विज्ञापन कर र मनोरञ्जन कर स्थानीय तहबाट सङ्कलन गरि ग-४-२ बाँडफाँड खातामा जम्मा गरि ६० प्रतिशत स्थानीय तहमा राखी ४० प्रतिशत प्रदेश सञ्चित कोषको खातामा जम्मा हुने प्रावधानलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

ग. आर्थिक रूपमा विपन्न, असहाय, प्रकोप पिडितलाई विपन्न छात्रवृत्ति, विपन्न निःशुल्क उपचार सम्बन्धी सिफारिस दस्तुर छुट गरिनेछ ।

घ. कर सम्बन्धी प्रस्तावको आर्थिक विधेयक, २०८० र विनियोजनका लागि विनियोजन विधेयक, २०८० यसै साथ प्रस्तुत गरेको छु। कर सम्बन्धी प्रस्ताव सम्वत् २०८० साल साउन १ गतेबाट लागू हुने व्यवस्था मिलाएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

सभाका सदस्यज्यूहरू,

प्रमुख प्रसाद पु.
अध्यक्ष



प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष

२२. यो बजेट तर्जुमाका लागि मार्गदर्शन गर्नुहुने गाउँपालिका अध्यक्ष, गाउँसभाका सदस्यहरु, विभिन्न राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, निजी क्षेत्र, नागरिक समाजका व्यक्तित्वहरु तथा पत्रकार जगतबाट प्राप्त सुझाव, सहयोग र सल्लाहप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

२३. समृद्ध धवलागिरी निर्माणमा खटिनुहुने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, स्वयमसेवक र राष्ट्रसेवक कर्मचारीको योगदानको उच्च प्रशंसा गर्दै जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, सञ्चारकर्मी, उद्योगी व्यवसायी आदि सबैलाई धन्यवाद दिदै निरन्तर सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

२४. यो बजेटको सफल कार्यान्वयनमा सबै पक्षको पूर्ण सहयोग रहने अपेक्षा गरेको छु । साथै मुलुक भित्र र बाहिर रहनुभएका सबै धवलागिरी वासीहरुमा समृद्ध धवलागिरी निर्माणको महाअभियानमा सहभागी हुन आव्हान गर्दछु ।

धन्यवाद।

प्रस्तुतकर्ता

रेशम पुन मगर

गाउँपालिका उपाध्यक्ष

स्थान : गाउँपालिको सभाहल, मुना, म्याग्दी

मिति: २०८०/०३/०८

प्रम प्रसाद पुन
अध्यक्ष

[illegible]

[illegible]

१५३३६
१५३३६
१५३३६

[illegible]



आ.नं.१०८०/०८१ का लागि स्वीकृत योजना तथा बजेट (समाप्तिको विवरण कार्यक्रम)

क्र.सं.	कार्यक्रम हुने स्थान	कार्यक्रम हुने स्थान	आ.डि.ए. सोपधर्मा हुने	गा.पा. साझेदारी	कैफियत (रु.)
१	नेर्वाङ खोरीयादेखि मदर्का खोला सम्म गोरेटो बाटो निर्माण	ध.गा.पा.४, मुदी	३००,०००	०	३०००००
२	दर गाउँमा पदमार्ग विस्तार	ध.गा.पा.३, मुना	४००,०००	०	४०००००
३	बुल मोटरबाटो सोलिङ	ध.गा.पा.६, मराङ	०	२००,०००	२०००००
४	शैलि खाल्तादेखि भुङ्बाङसम्म सिडी निर्माण	ध.गा.पा.५, मल्कवाङ	२४०,०००	०	२४००००
५	ताकमका जोखिमयुक्त स्थानहरूमा श्वाकिर्जाली लगाउने योजना	ध.गा.पा.७, ताकम	३५१,०००	०	३५१०००
६	देउराली बस्तीमा बाटो निर्माण तथा छापन योजना	ध.गा.पा.१, गुर्जा	०	४००,०००	४०००००
७	मल्कवाङ देखि सास्सेर सम्म घोरेटो बाटो निर्माण	ध.गा.पा.५, मल्कवाङ	०	३००,०००	३०००००
८	गाउँभित्र गल्ली छापन	ध.गा.पा.१, गुर्जा	३४०,०००	०	३४००००
९	खालखोला धारा मर्मत तथा संरक्षण	ध.गा.पा.३, मुना	०	८६८,५००	८६८५००
१०	तल्लो सलिनोदेखि महन्तर हुदै सागर घरसम्म गोरेटो बाटोमा सिडी निर्माण	ध.गा.पा.४, मुदी	०	४४०,०००	४४००००
११	जनविकास आ.वि.देखि अर्वाङ सम्म घोरेटो बाटो मर्मत	ध.गा.पा.६, मराङ	२००,०००	०	२०००००
१२	फलियागाउँमा पदमार्ग विस्तार	ध.गा.पा.३, मुना	०	५००,०००	५०००००
१३	वडा कार्यालयदेखि काटिचौर सम्म घोरेटो बाटो निर्माण	ध.गा.पा.७, ताकम	४००,०००	०	४०००००
१४	बसन्डोडा देखि भेडिखाल्ता सम्म गोरेटो बाटो मर्मत	ध.गा.पा.५, मल्कवाङ	२००,०००	०	२०००००
१५	डाँडापारी घोरेटो बाटो तथा मोटरबाटो सोलिङ योजना	ध.गा.पा.६, मराङ	०	२००,०००	२०००००
१६	लुलाङ टुलोखेतदेखि डाँडा टोलसम्म पदमार्ग निर्माण	ध.गा.पा.२, लुलाङ	५००,०००	०	५०००००
१७	लाम्जुङ भूमिथानदेखि मेनीसम्म गोरेटो बाटो मर्मत	ध.गा.पा.२, लुलाङ	३००,०००	०	३०००००
१८	खोरीया डाडाँ देखि स्कूल सम्म पदमार्ग निर्माण	ध.गा.पा.३, लुलाङ	२००,०००	०	२०००००
१९	तल्लो हाडवाङदेखि उपल्लो हाडवाङ घोरेटो बाटो निर्माण	ध.गा.पा.६, मराङ	२३,०००	११,५००	१४००००
२०	हिलापोखरीमा पदमार्ग मर्मत	ध.गा.पा.७, ताकम	०	३००,०००	३०००००
२१	बगर पधेरोमा धारा निर्माण	ध.गा.पा.४, मुदी	०	५००,०००	५०००००
जम्मा				३,०००,०००	७,२७९,५००

प्रमुख प्रशासक पदाधिकारी